



Enligt sändlista

**BILDANDE AV NATURRESERVATET
DEGERÖHOLMEN I LULEÅ KOMMUN****BESLUT**

Luleå kommun beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken att förklara det område som avgränsas med innerkanten av den heldragna linjen på nedanstående karta som naturreservat.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) fastställer kommunen bifogad skötselplan (bilaga 1) med mål, riktlinjer och åtgärder för reservatets skötsel och förvaltning.

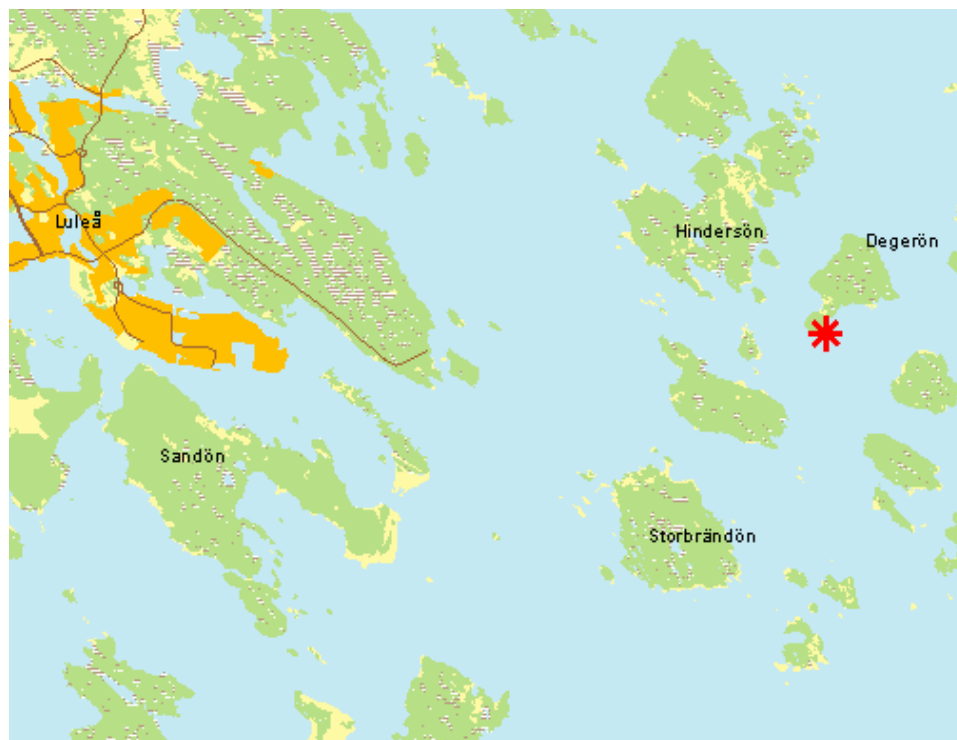
I enlighet med 2 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) är Luleå kommun förvaltare ur naturvårdshänseende för naturreservatet.

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

| | | |
|----------------------|--------------------------------|--------------------------|
| Reservatets namn | Degeröholmen | |
| Kommun | Luleå | |
| Area | 39 ha (varav land 18 ha) | |
| Naturtyper | 13,5 ha | Barrskog av frisk ristyp |
| | 1,5 ha | Lövskog av frisk typ |
| | 3 ha | Moränstrandäng |
| | 21 ha | Vatten |
| Fastighet och ägare | Degerön 1:11 (4), Luleå kommun | |
| Naturvårdsförvaltare | Luleå kommun | |

Arealuppgifterna avser förhållandena under 1990-talet. De inbördes relationerna mellan naturtyperna förändras kontinuerligt som en följd av landhöjningen.

Karta över naturreservatet



Översiktskarta med naturreservatets läge.



Karta över naturreservatet Degeröholmen. Reservatsgränsen är markerad med heldragen linje.



2003-04-30

BESKRIVNING AV OMRÅDET OCH SKÄLEN FÖR BESLUTET

Degeröholmen utgör den sydligaste delen av Degerön som ligger i Luleå skärgård ca 24 km öster om Luleå centrum och ca 3 km sydost om Hindersön.

Området utgörs till största delen av en grandominerad, sannolikt primär, naturskog i landhöjningsmiljö. Delar av skogen är starkt påverkad av vindar med mycket vindfällen. Lövinslaget är relativt litet men i den södra delen finns ett rikare inslag av björk och asp. Markvegetationen i den största delen av området är av frisk ristyp. Här förekommer kärlväxter som ögonpyrola, knärot och spindelblomster. I den norra delen blir marken torrare och inslaget av tall ökar. I detta område påträffas bl a grönpyrola. Tillgången på död ved är mycket god. Speciellt slående är den rika tillgången på granlågor. Lågorna hyser många olika svamparter som ostticka, lappticka, rynkskinn, rosenticka, ullticka och kötticka, vilka indikerar att området har en lång, obruten kontinuitet av lågor. Även harticka är funnen i området. Närmast havet finns en tät bård av gråal och rönn. I bården förekommer en rik tillgång på döda träd i olika nedbrytningsstadier. På den nordöstra sidan av skogen finns ett mindre, igenväxande kärr. Runt kärret dominerar lövträd i en smal zon. Djurlivet i området är ävenså rikt. Insektsfaunan kan förutsättas vara betydande och bland fåglarna är bl.a. spillkråka, tretåig och mindre hackspett noterad.

Längst ut på Degeröholmen på den sk Holmspålen finns en intressant strandäng. Strandängen översvämmas regelbundet och är lerig till grusig. I den övre delen av biotopen förekommer en viss källpåverkan. Arter som förekommer på strandängen är glasört, strandrödtoppa, grått saltgräs, grönlandsgåsört, liten ärtstarr och klapperstarr. Det grunda vattenområdet utanför Degeröholmen skapar goda förutsättningar för en fortsatt nybildning av primär naturskog på den nya mark som kontinuerligt bildas genom landhöjningen. Denna skogstyp, sk landhöjningsskog är unik i ett globalt perspektiv.

I reservatets nordvästra del har ett mindre område slutavverkats och här förekommer en relativt tät ungskog. Delar av reservatet har underröjts för att förbereda avverkning men de höga naturvärdena och förutsättningarna för en rik biologisk mångfald består fortfarande.

Berggrunden i området utgörs av en kraftigt omvandlad urbergsskiffer och jordlagren består av svallad morän.

Kommunens bedömning

Degeröholmen utgör en från naturvårdssynpunkt mycket värdefull skog i landhöjningsmiljö och hyser en stor mångfald av arter knutna till naturskogsmiljöer, bl.a. ett flertal rödlistade arter. Skogen har en lång obruten ekologisk kontinuitet, vilket flera av arterna indikerar. Reservatet omfattar alla de successionsmiljöer som avlöser varandra allteftersom landhöjningen fortskrider. Närmast vattenlinjen återfinns t.ex. botaniskt intressanta strandängar.



2003-04-30

Området har värdeklass 1 (högsta naturvärde) i kommunens naturvårdsplan och är klassat som nyckelbiotop av Skogsvårdsstyrelsen.

Luleå kommun bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap miljöbalken. Området ligger inom ett riksintresse för friluftsliv och i översiktsplanen anges att det har stora bevarandeintressen och att mark- och vattenanvändning som kan påverka bevarandeintressena ska behandlas restriktivt.

Luleå kommun finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken att det för att skydda och bevara ovanstående naturvärden finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området med de föreskrifter som erfordras för skyddet samt att fastställa en skötselplan. För att uppnå det starka skydd som behövs för områdets naturvärden bör föreskrifterna bl a omfatta förbud mot exploateringsföretag, skogsbruk och andra åtgärder som kan skada vegetation eller mark.

SYFTET MED RESERVATET

Syftet med reservatet är att bevara området i dess naturliga tillstånd och därmed ge möjlighet för ingående ekosystem och arter att fortleva. Syftet är även att den genom landhöjningen kontinuerligt nybildade marken och de naturliga processer och successioner som följer härav ska bevaras. Reservatet omfattar således även ett vattenområde utanför den nuvarande strandlinjen. Vidare ska reservatet, inom ramen för ovan nämnda syften, ge möjlighet för naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning i orörd natur.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

För att tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Luleå kommun med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter skall gälla för reservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5§ miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden.

Utöver vad som annars gäller är det förbjudet att:

1. Utföra avverkning eller andra skogsbruksåtgärder.
2. Fälla eller på annat sätt skada växande eller döda träd även för annat ändamål än skogsbruk, samt att skada, ta bort eller flytta liggande döda träd eller delar därav.
3. Skada eller förändra mark, havsbotten eller vegetation, t. ex. genom att spränga, borra, schakta, dika, dämna, utfylla, tippa, gräva, muddra eller bedriva täkt i någon form.



2003-04-30

4. Anlägga stängsel, väg, luft- eller markledning.
5. Uppföra byggnad eller anläggning.
6. Använda kemiska bekämpningsmedel, gödsla eller kalka.
7. Plantera eller föra in växt- eller djurart.

Vidare är det utan Luleå kommuns tillstånd förbjudet att:

8. Sätta upp tavla, plakat eller skylt.

Undantag från ovanstående föreskrifter:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6§ miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång.

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten förpliktigas att tåla sådana intrång i området som behövs för att tillgodose:

1. Reservatets vård och skötsel.
2. Utmärkning och information om reservatet.
3. Vetenskaplig forskning.

C. Föreskrifter enligt 7 kap 30§ miljöbalken om rätten att färdas och vistas i reservatet.

Utöver vad som annars gäller är det för allmänheten förbjudet att:

1. Skada mark eller vegetation, inklusive döda stående eller liggande träd och delar därav, eller i övrigt genom att t. ex. gräva upp eller plocka örter, gräs, halvgräs, ormbunkar, mossor, lavar eller svampar.
2. Skada eller störa djurlivet, t.ex. genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig i närheten av fågelbo, lya eller gryt samt att fånga, flytta eller döda däggdjur, fåglar, kräddjur eller groddjur.
3. Fånga och insamla ryggradslösa djur.
4. Framföra motordrivet fordon, inklusive snöskoter. Förbudet gäller reservatets landområde.
5. Tälta.
6. Elda, annat än på särskilt iordningställda platser.
7. Medföra ej kopplad hund eller katt under tiden 1 april – 31 augusti. Förbudet gäller reservatets landområde.

Undantag från ovanstående föreskrifter:

1. Bär- och matsvampplockning är tillåtet i området.
2. Fiske och jakt i enlighet med gällande lagstiftning är tillåtet i området.



2003-04-30

Föreskrifterna träder i kraft tre veckor efter den dag de utkom från trycket i länets författningssamling.

ÄRENDETS HANDLÄGGNING

Området uppmärksammades för dess naturvärden av Luleå Naturskyddsförening efter en inventering av kommunens skyddsvärda skogar. I en skrivelse till kommunstyrelsen 1992 framhålls Degeröholmen som ett av de mest skyddsvärda skogsområdena i kommunen och man vill att kommunen börjar arbeta för att skydda dessa.

Miljöpartiet de gröna yrkade i en motion till kommunfullmäktige att kommunen omgående skulle utreda möjligheterna att förvärva dessa skogsområden samt att ge dessa skyddsstatus så att de undantas från all form av exploatering. Kommunfullmäktige avslog (1993-01-25) motionen vad gäller markförvärv, men uppdrog åt stadsbyggnadskontoret och miljökontoret att utreda alternativa möjligheter att bevara de aktuella områdena.

Luleå kommuns samrådsgrupp för naturvårdsfrågor genomförde utredningen och kom fram till att naturreservatsförordnande är den enda skyddsformen som ger ett varaktigt och långsiktigt skydd för de aktuella skogsområdena. En avverkningsanmälan rörande Degeröholmen lämnades 1993 till skogsvårdsstyrelsen, varför hotet mot skogens naturvärden nu var överhängande.

Mot den bakgrunden beslutade kommunstyrelsen (1994-04-11) efter förslag från stadsbyggnads- och miljökontoren att kommunen skulle uppta förhandlingar med markägaren om inköp av markområdena samt att kommunen skulle fortsätta arbetet med att skapa naturreservatsförordnanden av berörda områden.

Ett avtal om markförvärv av Degeröholmen tecknades med markägaren, vilket godkändes av kommunfullmäktige 1995-06-19.

Förslaget till reservatsbeslut sändes på remiss i februari 2003 till berörda myndigheter, organisationer och andra intressenter. Samtliga tillstyrker bildandet av reservatet (se i övrigt bilaga 3).

Degeröholmen blir i och med föreliggande beslut det första kommunala naturreservatet i Luleå kommun

REFERENSER

Westerberg, S. 1990: *Kärlväxtfloran i Luleå kommun.*

Westerberg, S. 1990: *Skärgårdsgruppens inventering av öar i Luleå*



2003-04-30

skärgård 1990. Luleå skärgårdsgrupp.

Westerberg, S. 1993:*Skärgårdsgruppens inventering av öar i Luleå skärgård 1993. Luleå skärgårdsgrupp.*

ÖVRIGT

Detta beslut kan överklagas hos länsstyrelsen, enligt bilaga 2.

Bilagor

1. Skötselplan
2. Hur man överklagar
3. Sammanställning av remissvar med kommentarer

Sändlista

Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm
Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 Stockholm
Lantmäterimyndigheten, Box 847, 971 26 Luleå
Skogsvårdsstyrelsen Norrbotten, Box 50123, 973 24 Luleå
Sveriges Geologiska Undersökning, Box 670, 751 28 Uppsala